

Tlačová správa: Dávajú svoje zdravie na oltár pomoci druhým. Kto pomôže im?

Zdravie je elementárne pre trvalo udržateľný rast kvality života všetkých občanov aj pre naplnenie priority Vlády SR **LEPŠIE, POKOJNEJŠIE A BEZPEČNEJŠIE ŽIŤ** ([PVV SR 2023-2027 str. 42-50](#)). Systém starostlivosti stojí na zdraví tých, čo starostlivosť priamo poskytujú v zariadeniach a v domácnostiach.

„Práca opatrovateľiek/lov a sanitárov nie je atraktívna a stáva sa nebezpečnou! V systéme chýbajú ľudia. Pochopiteľne, veď práca za minimálnu mzdu do úmoru, perspektíva života v chudobe a chorobe je strašiacom! Nehovoriac o fyzických, psychických, biologických a psychosociálnych rizikách, ktoré túto prácu sprevádzajú. Práca je veľa a zamestnávateľia často nedodržiavajú zákony, aby nebolo potrebné riešiť dôsledky zo zistení choroby z povolania“, hovorí podpredsedníčka Komory opatrovateľiek SR(KOS), p. Ždiľová.

KOS, spolu s partnerskými organizáciami poukazujú na hrozbu v poskytovaní starostlivosti, ktorú predstavuje zdravie pracovníkov v sociálnych a zdravotných službách, hlavne v opatrovateľských profesiách a zdravie neformálnych opatrovateľov (príbuzných), ktorí sa roky rokúce sami starajú o osobu s ťažkým zdravotným znevýhodnením. V opatrovateľských rolách je viac ako 70% žien, ktoré sa nestarajú o svoje zdravie, ale o zdravie opatrovaných. *„Všetci dávajú svoje zdravie na oltár ako obeť za zdravie tých o ktorých sa starajú. Priemerný vek opatrovateľiek je 50+. Je spojený s menopauzou a hormonálnymi zmenami. V spojení s dlhodobým preťažovaním pri opatrovaní sa u žien skôr objavujú kostrovno-svalové a neurologické problémy. S vekom človek prirodzene stráca silu, obratnosť, rýchlosť, menia sa jeho kognitívne schopnosti. A prirodzene klesá aj schopnosť poskytovať 100% starostlivosť a niešť za to zodpovednosť. Ide o sestry, opatrovateľky, sanitárky a ženy s opatrovateľskými povinnosťami v domácnosti, ktoré pracujú niekedy aj 24 hodín“,* dodáva Ždiľová.

V roku 2023 Štatistický úrad, vo svojej Ročenke o zdraví 2024¹, zaznamenal nárast počtu návštev a nárast počtu hospitalizácií na neuro-, kardio-, onko-, reumato-, endokrino-logických oddeleniach. Počet ľudí vo veku 65+ sa blíži k 1 miliónu. Máme najkratšie dožívania v zdraví v rámci EÚ (cca 57r). Od r.2021 sme v mínusovej pôrodnosti. Ochorenia sú často invalidizujúce, liečba a starostlivosť je dlhodobá a náročná. *„Sú to desivé ukazovatele potreby zdravotnej a sociálnej starostlivosti do budúcnosti. Nemôžeme donekonečna iba riešiť dôsledky. Voláme po zlepšení prevencie a odvrátení degradácie zdravia. Tento trend nás jedného dňa zavalí. Štát nebude mať kým starostlivosť poskytovať!“*, dopĺňa p. Ždiľová

Silný a sociálne spravodlivý štát by nemal zabúdať na opatrovateľské osoby. Riešením je zlepšiť prevenciu a ochranu zdravia opatrovateľských osôb, a zatriktívniť túto prácu. Opatrovateľské osoby si zaslúžia dôstojnú starobu za to, že ju dnes dôstojnou robia iným, nie dôchodok v chorobe, chudobe a neistote².

„V partnerskej zhode, spoločne apelujeme na Vládu SR a Parlament NR, na pána ministra práce a pána ministra zdravotníctva, ale aj predstaviteľov iných ministerstiev, aby v novele dôchodkového

¹ Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2024,

<https://slovak.statistics.sk/PortalTraffic/fileServlet?Dokument=31c52296-a6cd-4e06-810e-12312383f076>

² <https://www1.pluska.sk/regiony/vychodne-slovensko/lydia-53-dlhe-roky-opatrovala-nevladnu-dceru-dnes-dostava-dochodok-129-eur-coho-mam-zit>

zákona zohľadnili morálny a spoločenský prínos starostlivosti, ktorá šetrí štátu státisíce Eur často bezplatnou starostlivosťou o príbuzného.

Žiadame:

- **umožnenie skoršieho odchodu do dôchodku ženám od 58 rokov veku v profesiách starostlivosti, bez krátenia dôchodku a zohľadnenie pritom starostlivosť o príbuzného v domácnosti, prípadne aj počet vychovaných detí**
- **umožnenie neformálnym opatrovateľkám/om spätné započítanie všetkých rokov v starostlivosti do odpracovaných rokov,**
- **zohľadnenie vo výpočte osobného mzdového bodu(OMB) poskytovanie opatrovania popri zamestnaní. Dnes isté formy zamestnania popri poberaní príspevku na opatrovanie skôr ohrozujú bezpečný, zdravý a dobrý život opatrovateľiek/ov, lebo znižujú ich OMB.**
- **úpravu tabuľkových platov, a zaradenie povolania opatrovateľ/ka do minimálne 3. plat. triedy a 3. kategórie rizikovosti, podľa spravodlivého kľúča. Prejavia tým uznanie práva na dôstojný príjem a ochranu zdravia žien a mužov v sektore starostlivosti. Aj mužov potrebujeme.**

V neposlednom rade, v rámci avizovaných zmien prosíme, aby pri prijímaní opatrení na podporu jednorodičov a rodín, formou výhodnejších úverov, rodinnej karty, odpustením DPH, úpravou OČR, prípadne zľavou na cestovanie, nezabudli zákonodarcia práve na tých, ktorí robia štátu sloniu službu tým, že sa zodpovedne starajú o svojich zdravotne znevýhodnených rodičov, deti a blízkych bez nároku na príspevok na opatrovanie a bez možnosti sa zamestnať“, vyzýva pani Ždiľová

Boli by to silné motivačné faktory pre tých, ktorí váhajú nad prácou v pomáhajúcich profesiách, alebo pre návrat opatrovateľiek zo zahraničia.

Veríme, že skorší odchod do dôchodku a potrebné benefity prilákajú mladých ľudí, Slovákov zo zahraničia, pomôžu stabilizovať personál a zatraktívniť sektor dlhodobej starostlivosti.

"Pomáhať a chrániť" je motto policajného zboru, ale aj opatrovateľiek.

Mgr. Iveta Ždiľová - podpredsedníčka
Komora opatrovateľiek Slovenska (KOS)
tel.: +421 903 484 338
mail.: podpredsednicka@komoraopatrovateliek.sk

Požiadavky KOS podporujú:

PhDr. Mária Lévyová
Prezidentka AOPP
Email: maria.levyova@aopp.sk
Tel: 0915 572 760
www.aopp.sk
<http://facebook.com/aoppsr>

Iveta Šluchová
prezidentka
Slovenská komora medicínsko-technických pracovníkov
tel. kontakt: +421 903 882 004
e-mail: prezident@skmtp.sk
web: www.skmtp.sk